

Titulació	Tipus	Curs
2502442 Medicina	OB	5

Professor/a de contacte

Nom: Santiago Crespo Alonso

Correu electrònic: santiago.crespo@uab.cat

Equip docent

Jose Castella Garcia

Jose Maria Paya Padreny

Joan Ignasi Galtes Vicente

Indalecio Moran Chorro

Lidia Garcia Gibert

Rosa Maria Alcaraz Peñarrocha

Sara Milian Sebastia

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

És aconsellable i convenient que l'alumne hagi adquirit competències bàsiques en la comprensió de l'estructura i funcions de l'organisme, comprensió de les manifestació de la malaltia i la seva repercussió en el cos, indicació de proves complementàries i la seva interpretació, coneixement i respecte dels drets bàsics del pacient amb relació a les creences, procedència i cultura, així com de la seva autonomia.

L'estudiant adquirirà el compromís de preservar la confidencialitat i secret professional de les dades que pugui tenir accés per raó dels aprenentatges als serveis assistencials. També en mantenir una actitud d'ètica professional en totes les seves accions.

Objectius

L'assignatura es programa al 5è curs de Medicina quan ja es té un coneixement mèdic adequat i forma part de les assignatures obligatòries. Els objectius són adquirir unes competències mínimes que permetin comprendre i conèixer la utilització dels coneixements mèdics en altres camps professionals com és el dret i la seva aplicació pràctica al servei de l'administració de justícia. D'aquesta forma els coneixements adquirits permeten

comprendre els efectes de la violència sobre el cos, en les seves diverses formes, la necessitat de comunicació d'aquesta violència als jutjats, les conseqüències sobre el lesionat i el cadàver. Així mateix coneix de l'aportació de les ciències mèdiques al cos doctrinal del dret, les normes que regulen la pràctica mèdica diària, l'organització sanitària i les conseqüències dels defectes d'aquestes normes, és a dir els principis bàsics de la normopraxi o si no la malpraxis.

A nivell de Toxicologia, els objectius són conèixer el perfil epidemiològic actual de les intoxicacions agudes a urgències i l'epidemiologia de les intoxicacions greus que requereixen ingrés a la UCI. Coneixer el funcionament del laboratori de toxicologia clínica. Saber realitzar un diagnòstic general de les intoxicacions, podent aplicar conceptes fonamentals de toxicocinètica i conèixer els antidòts, les tècniques de descontaminació digestiva i depuració extracorpòries. S'impartiran coneixements sobre intoxicacions medicamentoses, no medicamentoses i per drogues d'abús.

Aquesta assignatura es complementa amb l'assignatura de Bioètica i comunicació .

Competències

Reconèixer els elements essencials de la professió mèdica com resultat d'un procés evolutiu, científic i sociocultural, incloent els principis ètics, les responsabilitats legals i el exercici professional centrat en el pacient.

Demostrar que compren la importància dels principis ètics pel benefici del pacient, de la societat i de la professió, amb especial atenció al secret professional.

Reconèixer els aspectes ètics, legals i tècnics en la documentació del pacient, el plagi, la confidencialitat i la propietat intel·lectual.

Demostrar que compren els agents causants i factors de risc que determinen els estats de salut i el desenvolupament de la malaltia.

Demostrar que compren els fonaments de la conducta humana normal i les seves alteracions en diferents contextos.

Reconèixer el rol de la complexitat, la incertesa i la probabilitat en la presa de decisions de la pràctica mèdica.

Obtenir i elaborar una historia clínica amb tota la informació rellevant, estructurada i centrada en el pacient, tenint en compte tots els grups d'edat, sexe, els factors culturals, socials i ètnics

Indicar les tècniques i procediments bàsics de diagnòstic i analitzar e interpretar els resultats per precisar millor la naturalesa dels problemes.

Elaborar una orientació diagnòstica i establir una estratègia d'actuació raonada, valorant els resultats de la anamnesis i la exploració física, així com els resultats posteriors de les exploracions complementaries indicades

Cuidar dels pacients, la família i la comunitat d'una forma efectiva i eficient, d'acord amb els principis deontològics, amb especial èmfasi en la promoció de la salut i prevenció de les malalties, formant part d'equips multidisciplinaris.

Redactar histories clíniques, informes mèdics i altres registres mèdics de forma comprensible a tercers.

Comunicar-se de manera clara, tant oral com escrita, amb altres professionals i amb els mitjans de comunicació.

Competències

- Comunicar-se de manera clara, tant oral com escrita, amb altres professionals i amb els mitjans de comunicació.

- Demostrar que comprèn els agents causants i factors de risc que determinen els estats de salut i el desenvolupament de la malaltia
- Demostrar que comprèn els fonaments de la conducta humana normal i les seves alteracions en diferents contextos.
- Demostrar que comprèn la importància dels principis ètics per al benefici del pacient, de la societat i de la professió, amb especial atenció al secret professional.
- Elaborar una orientació diagnòstica i establir una estratègia d'actuació raonada, valorant els resultats de l'anamnesi i l'exploració física, així com els resultats posteriors de les exploracions complementàries indicades.
- Indicar les tècniques i procediments bàsics de diagnosi i analitzar i interpretar els resultats per precisar millor la naturalesa dels problemes.
- Obtenir i elaborar una història clínica que contingui tota la informació rellevant, estructurada i centrada en el pacient, tenint en compte tots els grups d'edat, sexe, els factors culturals, socials i ètnics.
- Reconèixer el rol de la complexitat, la incertesa i la probabilitat en la presa de decisions de la pràctica mèdica.
- Reconèixer els aspectes ètics, legals i tècnics en la documentació del pacient, el plagiat, la confidencialitat i la propietat intel·lectual.
- Reconèixer els elements essencials de la professió mèdica com a resultat d'un procés evolutiu, científic i sociocultural, incloent els principis ètics, les responsabilitats legals i l'exercici professional centrat en el pacient.
- Redactar històries clíniques, informes mèdics i altres registres mèdics de forma entenedora a tercers.
- Tenir cura dels pacients, la família i la comunitat d'una manera efectiva i eficient, d'acord amb els principis deontològics, amb especial èmfasi en la promoció de la salut i prevenció de les malalties, formant part d'equips multidisciplinaris.

Resultats d'aprenentatge

1. Comunicar-se de manera clara, tant oral com escrita, amb altres professionals i amb els mitjans de comunicació.
2. Definir els elements de la traumatologia forense i la idiosincràsia de les diferents parts que intervenen al conflicte.
3. Descriure el procediment que cal seguir per a la realització d'una autòpsia judicial.
4. Descriure i interpretar instruments d'avaluació psiquiàtrica en un context medicolegal.
5. Descriure la cronotanatologia, i evidenciar els signes negatius de vida o signes positius de mort.
6. Descriure les normes legals i deontològiques que regeixen l'exercici mèdic professional i les possibles implicacions legals relacionades amb l'exercici de la medicina, respectant el principi d'autonomia del pacient, el dret al consentiment informat i al secret professional.
7. Elaborar un diagnòstic medicolegal dels diferents tipus de lesions i conèixer les transcendències legals que se'n deriven.
8. Enumerar i descriure les parts que componen un informe pericial.
9. Explicar el barem relacionat amb els accidents de trànsit.
10. Explicar la llei d'agressió de gènere.
11. Formular els problemes que comporta la mort d'un individu, el seu diagnòstic i la importància medicolegal.
12. Formular un informe pericial medicolegal.
13. Identificar els principis ètics del dret mèdic, la patologia forense, la psiquiatria forense i la bioètica clínica en relació amb els problemes que es poden plantejar com ara la violació, els trasplantaments, el dret a la vida, la paternitat i la donació.
14. Identificar les fonts d'obtenció d'informació per desenvolupar un peritatge i relacionar-les.
15. Identificar un cas d'intoxicació i resoldre els principals problemes medicolegals que planteja el quadre.
16. Interpretar anàlisis toxicològiques en un context medicolegal.
17. Realitzar el diagnòstic diferencial entre mort natural o mort judicial i, dins d'aquesta, diferenciar-hi la mort sobtada o la mort per violència.
18. Redactar els documents medicolegals propis de l'exercici mèdic professional.
19. Redactar un informe pericial d'autòpsia, de violència i psiquiàtric forense.
20. Relacionar la patologia mèdica i/o psiquiàtrica amb les implicacions legals de les normes que la regulen (imputabilitat, capacitat civil, etc.).
21. Valorar consideracions i conclusions medicolegals.

22. Valorar la importància de buscar i recollir indicis criminals de manera que no entorpeixin la investigació.
23. Valorar les dificultats en relació a la transmissió de la informació al pacient i/o familiars en casos de mala praxis.

Continguts

Medicina legal i toxicologia. Dret mèdic i legislació sanitària

Documents medicolegals (6 hores)

Secret professional i informació clínic-assistencial. Consentiment informat. Criteris medicolegals i administratiu-sanitaris sobre reproducció humana, investigació i experimentació clínica, dret a la vida i mort digna (Llei d'Eutanàsia) (1 hores)

Diagnòstic de mort i utilització clínica de cadàvers. Tanatologia forense (2 hores)

Patologia Forense (morts violentes i sospitoses de criminalitat) (6 hores)

Psiquiatria forense (1 hora)

Intoxicacions agudes (IA): Aspectes epidemiològics. Diagnòstic, manifestacions clíniques. Valor del laboratori. Terapèutica (I): mesures generals. Terapèutica (II): mesures específiques de descontaminació. -Terapèutica (III): tècniques extractives. Elaboració d'una fitxa tipus. Barbitúrics. Benzodiazepines. Antidepressius cíclics. Fenotiazines. Paracetamol. Salicilats. Opiacis. Amfetamines. Metanol. Etanol. Etilenglicol. Insecticides organofosforats. Insecticides organoclorats. Herbicides: Paraquat. Càustics. Plantes. Bolets. Verinosos. Gasos. Metalls (16 hores)

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
PLAB	1	0,04	7, 21
Seminaris (SEM)	12	0,48	1, 8, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 19, 23
Teoria (TE)	32	1,28	2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 21, 22
Tipus: Autònomes			
Estudi personal	40	1,6	2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 13, 15, 16, 17, 20, 21, 22, 23
lectura d'articles/informes d'interès	10	0,4	14, 21

Crèdits assignatura: 4ECTS= 100 hores

TREBALL AUTÒNOM (50 hores).

Lectura comprensiva de textos i articles, estudi i realització d'esquemes, resum i assimilació conceptual dels continguts. Preparació de les presentacions i lliuraments.

AVALUACIÓ (5 hores): 1 examen de superació d'assignatura. Els estudiants que no hagin superat l'assignatura o no presentats a l'examen programat es podran presentar a un examen final.

Teoria (tipologia TE). Mida de grup: grup de matrícula.

Seminaris (tipologia SEM) La mida estàndard és de 20 i els desdoblaments s'estableix a partir de 25 estudiants per grup.

Excepcionalment i segons criteri del professorat responsable, els recursos disponibles i la situació sanitària de cada moment a les diferents Unitats Docents, part dels continguts corresponents a les lliçons teòriques, pràctiques i seminaris podran ser impartits de forma presencial o virtual.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè l'alumnat empleni les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul

Aquesta Guia descriu el marc, continguts, metodologia i normes generals de l'assignatura, d'acord amb el pla d'estudis vigent. L'organització final de l'assignatura pel que fa al nombre i mida de grups, distribució en el calendari i dates d'exàmens, criteris específics d'avaluació i revisió d'exàmens, es concretaran a cada una de les Unitats Docents Hospitalàries (UDH), que ho explicitaran a través de les seves pàgines web i el primer dia de classe de cada assignatura, a través del professors responsables de l'assignatura a les UDH.

Excepcionalment i segons criteri del professorat responsable, els recursos disponibles i la situació sanitària de cada moment a les diferents Unitats Docents, part del continguts corresponents a les lliçons teòriques, pràctiques i seminaris podran ser impartits de forma presencial o virtual.

Durant el curs actual, els professors designats pels Departaments com a responsables de l'assignatura a nivell de Facultat i de les UDH són:

Departament(s) responsable(s): Departament de Psiquiatria i de Medicina Legal

Responsable de l'assignatura: Santiago Crespo Alonso

Responsables UDH

- Santiago Crespo Alonso. Santiago.crespo@uab.cat Responsable UDHSP
- Sara Milian Sebastian. Sara.Milian@uab.cat. Responsable UDHVH
- Jose Castellà García. Josepcastella10@gmail.com Responsable UDHGTP
- Joan Ignasi Galtés Vicente. ignasigaltes@uab.cat Responsable UDHPT

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	d'aprenentatge
Avaluacions escrites mitjançant proves objectives: ítems d'elecció múltiple / proves d'assaig de preguntes obertes/ proves d'assaig de preguntes restringides o casos clínics	50%	2	0,08	2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 13, 15, 16, 17, 20, 21, 22, 23
Cas clínic-prova o oral o presentació informe	10	1	0,04	1, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 18, 19, 21, 23
Discussió de problemes de temàtica de medicina legal, psiquiatria, toxicologia o patologia	10	1	0,04	1, 6, 7, 11, 13, 14, 15, 22, 23
Informe pericial-prova d'assaig de preguntes obertes o oral o presentació informe	30	1	0,04	1, 4, 8, 11, 12, 14, 15, 18, 19, 21, 23

La prova objectiva consistirà en un examen d'elecció múltiple, on únicament hi ha una resposta correcta. Es resta de cada quatre errades una correcta. El resultat de l'examen representa el 50% de la nota final. També podrà ser de format de preguntes curtes, dirigides o casos clínics.

El 30 % de la nota vindrà donat de la valoració d'un informe o presentació oral d'un tema que escollirà. L'esmentat informe o presentació versarà sobre patologia forense, psiquiàtric forense, toxicologia.

10% Discussio de problemes médico legals mitjançant preguntes curtes

El 10% restant vindrà donat per la discussió d'un cas clínic, mitjançant defensa oral, o presentació d'informe, o preguntes curtes del mateix.

Des de el primer dia s'ha de informar al alumne sobre la metodologia i avaluació a realitzar i quedar suficientment clar per l'alumne.

Els estudiants que no hagin superat l'assignatura/mòdul per mitjà de l'avaluació continuada es podran presentar a un examen final o una prova de recuperació, que mai es farà servir per millorar les qualificacions.

Els estudiants que no realitzin les proves d'avaluació tant teòrica com pràctica seran considerats com No avaluats exaurint els drets a la matrícula del'assignatura

Els estudiants tenen dret a revisió de l'examen. Es funció del professor responsable de l'assignatura, establir una data per l'esmentada revisió i els criteris de la mateixa (valoració d'aprobat o suspens, no presentació per pujar nota, valoració únicament de errades depuntuació, etc.).

Aquesta assignatura ofereix la possibilitat de evaluació única. La prova es farà el mateix dia que la prova objectiva per l'alumnat d'evaluació continuada. Constarà d'examen d'elecció múltiple (50%), preguntes curtes (20-30%), casos clínics o forenses (30-20%). En el cas de suspendre es pot presenta a un examen final que sera el mateix dia que el programat per el suspesos de l'assignatura en modalidad continuada.

L'assignatura es dona per aprovada tant en la modalitat de evaluació continuada com evaluació única en el moment que la nota arribi al 50% (5)

Bibliografia

- Delgado Bueno, Santiago. Psiquiatria legal y forense. Madrid: Colex, 1994. 2 vol.

- Gisbert Calabuig, Juan Antonio. Medicina legal y toxicología. 7ª ed. Barcelona: Elsevier, 2018.
- Harrison principios de medicina interna. 21ª ed. Joseph Loscalzo (ed.). Ciudad de México: McGraw-Hill, 2022.

https://bibcercador.uab.cat/permalink/34CSUC_UAB/avjciib/alma991010637433606709

- Ellenhorn's Medical toxicology: diagnosis and treatment of human poisoning. 2nd ed. Matthew J. Ellenhorn (ed.). Baltimore: Williams & Wilkins, cop. 1997.

- Morán Chorro, Indalecio; Baldirà Martínez de Irujo, Jaume; Marruecos-Sant, Luis; Nogué Xarau, Santiago. Toxicología clínica. Madrid: Difusión Jurídica y Temas de Actualidad, 2011.

https://bibcercador.uab.cat/permalink/34CSUC_UAB/1eqfv2p/alma991002517529706709

- Medicina interna. 19ª ed. P. Farreras, C. Rozman, F. Cardellach (dir.). Barcelona: Elsevier, 2020.

https://bibcercador.uab.cat/permalink/34CSUC_UAB/avjciib/alma991000597449706709

Recursos d'Internet

Asociación Catalana de Médicos Forenses

Toxi-NET en <http://wzar.unizar.es/stc/toxicologianet> No funciona la pàgina web

<https://www.fetoc.es/>

Programari

No cal programari específic

Llista d'idiomes

La informació sobre els idiomes d'impartició de la docència es pot consultar a la part de CONTINGUTS de la guia.